ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ବନାମ

ସୁଧୀର୍ କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ।

ଅଗଷ୍ଟ 16, 1994

[କୁଲଦିପ ସିଂହ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ ।]

ସେବା ଆଇନ:

ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ରାଜସ୍ୱ ସେବା (ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମ 1983---ନିୟମ 5(1) ----ଅଧିକତମ ବୟସ ସୀମା କୋହଳ -----ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗକୁ ଦର୍ଶାଇବାରେ ସରକାରଙ୍କ କ୍ଷମତା ----ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିହୀନ କି ---କୁହାଯାଇଛି: ନା---ଧାରା 6 (1)---ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତି ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ-- ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ର ଉଲ୍ଲଘଂନ ହେଉଛି କି ।

ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ---ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2)--- ଜିଲ୍ଲା ସେବା ନିଯୁକ୍ତି ସେହି ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ସୀମିତ---ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ର ଉଲ୍ଲଂଘନହେଉଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି -----ତେବେ ଏକ ରାଜ୍ୟ ବିନା ନିବାସକୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16(2) ଦ୍ୱାରା ନିଷେଧ କରାଯାଇନାହିଁ ।

ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ରାଜସ୍ୱ ସେବା (ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମ, 1983ର ନିୟମ 5 (1) ଏବଂ 6 (1) ର କେତେକ ଅଂଶକୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ପାଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଏହି ଆବେଦନ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ: 1.

ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ରାଜସ୍ୱ ସେବା (ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ) ନିୟମ, 1983 ର ନିୟମ 5 (1) ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତ ବିଷୟରେ କୁହେ, ଯେଉଁଥିରୁ ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ପ୍ରାର୍ଥୀ 28 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ | ଖଣ୍ଡ (b) ରେ, ଏସସି/ଏସଟି ପ୍ରାର୍ଥୀ ଏବଂ ଚକବନ୍ଦୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତରେ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏବଂ ସରକାର, ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ସମୟ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ବର୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ପରିମାଣରେ ରିହାତି ପ୍ରଦାନ

କରାଯାଇଛି । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ଏହି ଖଣ୍ଡ ଅବାଧ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟର ମତ ହେଉଛି ଯେ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶରେ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ରହିଛି । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଯେଉଁ ବର୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ, ତାହାର ନିୟମ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ବର୍ଗ ସହିତ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରତୀୟମାନ ହୁଏ, କାରଣ ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ କେତେକ ବର୍ଗ ପାଇଁ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ତେଣୁ, ଅନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗଙ୍କ ପରି "ଅନ୍ୟ ବର୍ଗ" ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସହଯୋଗୀ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ |ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯେହେତୁ ସରକାରଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଏବଂ କେବଳ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଜାରି କରି କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ, କେବଳ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଅନୁମାନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଆହୁରି, ସର୍ବାଧିକ ବୟସ ସୀମାକୁ କେତେ ମାତ୍ରାରେ କୋହଳ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପରି ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ପ୍ରାର୍ଥୀ ତଥା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅନ୍ୟ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି ସୀମା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅଟେ । ତେଣୁ, ଅନ୍ୟ ବର୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରିହାତି ମଧ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସହ ଏହିପରି ଭାବେ ସହମତ ହେବା କଷ୍ଟକର, କାରଣ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଏହି କ୍ଷମତାକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ବିହୀନ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି।

2. ନିୟମ **6 (1)** ର ଆପତ୍ତିଜନକ ଅଂଶ ହେଉଛି "ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ" ଶବ୍ଦ ଗୁଡ଼ିକ | ଉପନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ରଖାଯାଇଥିବା "ସାଧାରଣତଃ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ, ସାମୟିକତାକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯାହା ବାର୍ଷିକ ବୋଲି କୁହାଯାଏ | ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ ସହିତ ଏହାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ । ଉପନିୟମର ଏହି ଅଂଶ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ସେହି ଏକ ବିବାଦ ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ **16 (2)** ସହିତ ଅଛି, ଯାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେ କୌଣସି ନାଗରିକଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ "ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ, ବାସସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏହି ଆଧାରରେ ଭେଦଭାବ କରାଯିବ ନାହିଁ, । "ତେଣୁ ଉପନିୟମର ଉପରୋକ୍ତ ଅଂଶ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିଷେଧର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କ୍ଷମତାତୀତ ବୋଲି ଧରାଯାଇଛି |

3.1. ନିୟମ **5 (1)** ର ପ୍ରାବଧାନକୁ ନେଇ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତକୁ ଓଲଟା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ନିୟମ **6 (1)** ର ଅଂଶ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାର ମତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରାଯାଇଛି ।

3.2. ଯେହେତୁ ଚୟନ କେବଳ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ଡକାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହିପରି ଆବେଦନ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଚୟନ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା **2419/1993** ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଚୟନକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ପଦବୀ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରି ନୂତନ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି, କାରଣ ଏକ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବାସସ୍ଥାନର ଆବଶ୍ୟକତା ଧାରା **16**

(2) ଦ୍ୱାରା ନିଷିଦ୍ଧ ନୁହେଁ । ଏହାପରେ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯିବ।

ପ୍ରଦୀପ ଜୈନ ବନାମ *ଭାରତ ସଂଘ,* **AIR (1984) SC 1420 ମାମଲା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର: ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2478-79/1993

ତା 23.1.92 ରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଟି.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 432/87 (ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 907/84 ଏବଂ ଟି. ଏ. ସଂଖ୍ୟା 433/87 (ଓଜେସି ସଂଖ୍ୟା 908/84) ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ଆସିଛି ।

ସହିତ

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3929/1993

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏ. କେ. ପଣ୍ଡା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 3929/93 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ମନୋଜ ସ୍ୱରୂପ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ **ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ହଂସାରିଆଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ଜିଲ୍ଲା ରାଜସ୍ୱ ସେବା (ନିଯୁକ୍ତି ପଦ୍ଧତି ଏବଂ ସେବା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ନିୟମ) 1983 ର ନିୟମ 5 (1) ର ପ୍ରାବଧାନର କିଛି ଅଂଶକୁ ; ସେହିପରି, ନିୟମ 6 (1) ର କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଂଶକୁ ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଶାସନିକ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଏହି ଆପତ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଆଗତ ହୋଇଛି ।

2. ନିୟମ 5 (1), ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ନିଯୁକ୍ତିର ଯୋଗ୍ୟତା ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ସହିତ ଜଡିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, କୁହାଯାଇଛି ଯେ ପ୍ରାର୍ଥୀ 28 ବର୍ଷରୁ କମ୍ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ | ଏହା ଖଣ୍ଡ (b) ରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ରହିଛି:

> "ଉଲ୍ଲେଖଥାଉକି, ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବାଧିକ ବୟସ ସୀମାକୁ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଏବଂ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଏବଂ ଚକବନ୍ଦୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଭିଜ୍ଞତା ଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ *ସରକାର, ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ସମୟ ସମୟରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସେହି ପରିମାଣରେ କୋହଳ କରାଯାଇପାରିବ ।* (ଆମ ଦ୍ୱାରା ରେଖାଙ୍କିତ) ।

3. ପ୍ରବଧାନର ରଖାଙ୍କିତ ଅଂଶକୁ ନେଇ ଏହି ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରିଛି; ଏହି କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ ପାଇଁ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ନାହିଁ । ତଥାପି, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ପ୍ରାବଧାନରରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶରେ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାବଳୀ ରହିଛି । ପ୍ରଥମଟି ହେଉଛି ଯେଉଁ ବର୍ଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ, ତାହା ନିୟମରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ଦୁଇଟି ବର୍ଗ ସହ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଆମ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ସ୍ୱଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଛି, ଯେହେତୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରାବଧାନର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ କେତେକ ବର୍ଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି, ଏବଂ ତେଣୁ, "ଅନ୍ୟ ବର୍ଗ" ଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ପଛୁଆ ବର୍ଗଙ୍କ ଭଳି ସେମାନଙ୍କ ସହ ସମାନ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଯେହେତୁ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ କେବଳ ସାଧାରଣ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦେଶ ଜାରି କରି ଏହାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇପାରିବ, ତେଣୁ କେବଳ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲାରେ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରିବାର ଅନୁମାନକୁ ଅମୀମାଂସିତ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ରହିଛି । ଆହୁରି, ସର୍ବାଧିକ ବୟସ ସୀମାକୁ ଯେଉଁ ପରିମାଣରେ କୋହଳ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ମଧ୍ୟ ଅସୀମିତ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯେପରି ଅନୁସୂଚିତ ଜାତି ଏବଂ ଅନୁସୂଚିତ ଜନଜାତିର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ତଥା ସର୍ତ୍ତାବଳୀର ପ୍ରଥମ ଭାଗରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅନ୍ୟ ବର୍ଗର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ସୀମା ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ଅଟେ । ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଅନ୍ୟ ବର୍ଗ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ରିହାତି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ।

4. ତେଣୁ, ଯେଉଁ କ୍ଷମତା ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି, ତାହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶହୀନ ବୋଲି ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଯେଉଁ ବିଚାର ରଖିଥିଲେ, ଆମେ ସେଥିରେ ସହମତ ନୁହଁ।

5. ଆପତ୍ତି କରାଯିବା ପରବର୍ତ୍ତୀ ନିୟମ, ନିୟମ 6 (1) ର ଏକ ଅଂଶ ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଲେଖାଯାଇଛି:

> "ଜିଲ୍ଲା ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ନିରୀକ୍ଷକ, ଅମିନ ଏବଂ ସଂଗ୍ରହ ମୋହରିର ସଂବର୍ଗରେ ସିଧାସଳଖ ନିଯୁକ୍ତି ସାଧାରଣତଃ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯିବ, ଯିଏ ରାଜ୍ୟର ଖବରକାଗଜରେ ବିଜ୍ଞାପନ ମାଧ୍ୟମରେ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରିବେ।

6. ଏହି ନିୟମର ଆପତ୍ତିଜନକ ଅଂଶ ହେଉଛି "ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ଠାରୁ" ଶବ୍ଦମାନ | ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ଶ୍ରୀ ପଣ୍ଡା ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଉପନିୟମରେ "ସାଧାରଣ ଭାବେ" ଶବ୍ଦଟି ଥିବାରୁ ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଆବଶ୍ୟକତା । ତଥାପି, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଉପନିୟମରେ ବ୍ୟବହୃତ ଏବଂ ରଖାଯାଇଥିବା "ସାଧାରଣ ଭାବରେ" ଶବ୍ଦଟି ସାମୟିକତାକୁ ସୂଚିତ କରେ ଯାହା ବାର୍ଷିକ ବୋଲି କୁହାଯାଏ |ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନ ସହିତ ଏହାର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ।

7. ଉପନିୟମର ଏହି ଅଂଶ ବିଷୟରେ ନ୍ୟାୟାଧିକରଣ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଏହା ସମ୍ବିଧାନର ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ସହିତ ଦ୍ୱନ୍ଦ ରହିଛି, ଯାହା ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେ କୌଣସି ନାଗରିକଙ୍କ ବିରୋଧରେ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ, "ଜନ୍ମ ସ୍ଥାନ, ବାସସ୍ଥାନ କିମ୍ବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସି" ଆଧାରରେ ଭେଦଭାବ କରାଯିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଉପନିୟମର ଉପରୋକ୍ତ ଅଂଶଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ଉପରୋକ୍ତ ନିଷେଧର ଉଲ୍ଲଂଘନକାରୀ ଏବଂ ତେଣୁ ଏହାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କ୍ଷମତାତୀତ ଭାବେ ଧରାଯାଇଛି ।

8. ତେଣୁ, ଆମେ, ନ୍ୟାୟାଧିକରଣଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟମ 5 (1) ର ପ୍ରାବଧାନକୁ ନେଇ ନିଆଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବଦଳେଇ ଏହାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏବଂ ପ୍ରସାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, କିନ୍ତୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିବା ଅଂଶ (6) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହାର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଛୁ । ଯେହେତୁ ଚୟନ କେବଳ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ଡକାଯାଇଥିବା ଆବେଦନ ଆଧାରରେ କରାଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ଏହିପରି ଆବେଦନ ଅନୁଯାୟୀ କରାଯାଇଥିବା ଚୟନ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 2419/1993 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଚୟନକୁ ସମର୍ଥନ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କଠାରୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ପଦବୀଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ ଆହ୍ୱାନ କରି ନୂତନ ବିଜ୍ଞାପନ ଜାରି କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆ ଯାଇଛି । (ପ୍ରଦୀପ ଜୈନ ବନାମ ଭାରତ ସଂଘ, AIR (1984) SC 1420 ମାମଲାରେ ଯେପରି କୁହାଯାଇଥିଲା, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 16 (2) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବାସସ୍ଥାନ ରହିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନିଷିଦ୍ଧ ନୁହେଁ ।ଏହାପରେ ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୈଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିଯୁକ୍ତି କରାଯିବ।

9. ସେହି ଅନୁଯାୟୀ ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ନିକାସ କରାଗଲା ।

ଜି.ଏନ୍.

ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକର ନିକାସ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

TRANSLATED BY:

Shri Jatadhari Sethi

Translator, High Court of Orissa, Cuttack.